

GOTLANDS MISSIONS TIDNING

144 årg. * JUL 2010 VINTER 2011

Detalj från altartavlan i Visby domkyrka.

Foto: Erik Fohlin

När juldagsmorgon glimmar
jag vill till stallet gå
Guds son i nattens timmar
där vilar uppå strå

efs

(Psalm 121)

Gotlands Missionstidning Organ för EFS på Gotland

Redaktion: Stig Andersson, Gunnel Fohlin,
Christina Gillerfors, Aina Unemo,
Christina Ahlgren, Julius Mehler.

Ansvarig utgivare: Peder Fohlin,
Fole Kisslings 515, 621 75 Visby, tel. 361 25

Ansvarig för adressreg: Carina Lindby, Fole
Stora Tollby 622, 621 75 Visby, tel. 361 88

Prenumerationspris 100:-

Annonpris 5:- per spaltmm

Plusgiro 44 47 44-7

Mailadress: gunnel.fohlin@telia.com

Adresser

EFS missionsföreningar på Gotland

Fole: Ordf. Per-Rune Lindby tel. 27 28 40
Plusgiro 18 67 30-8

Hejde: Ordf. Christina Gillerfors
tel. 24 31 15 • Plusgiro 488 91 73-3

När: Ordf. Karl-Erik Johansson tel. 48 30 83

Sanda: Ordf. Margaretha Nilsson tel. 24 20 31

Stånga: Ordf. Stig Jakobsson tel. 48 24 56

Södra Gotland: Ordf. Peder Fohlin
tel. 361 25 • Plusgiro 35 03 65-3

Terra Novakyrkan Visby: Tel. 20 68 75,
20 68 72, 20 68 70

Ordf. Gunnar Lindby tel 26 15 48
Plusgiro 18 60 11-3

Hemsida: www.efs.nu/gotland

Ekegården: Eke, 623 40 Havdhem
tel. 48 12 22, 48 13 69 • Plusgiro 18 63 60-4
Bokningar Christina Öjenäs tel. 48 90 60

EFS Mittsverige exp.: Luntmakarg. 84 1 tr,
113 51 Stockholm tel. 08-441 85 20

Föreningskonsulent på Gotland
Peder Fohlin tel. 361 25

Sensus studieförbund

Torborg Kvarnstedt tel. 24 30 45

Gotlands Missionstidning

Jul 2010 – Vinter 2011

Av tradition har årets sista nummer av GMT brukat handla om julminnen, julrecept och julhälsningar från när och fjärran. Med tiden har läsekretsen krympt och tidningsnumret är inte längre bara ett julnummer utan sträcker sig fram till våren. När den här ledaren skrivs är det ännu höst. Sedan har vi fått vintertidens mörka kvällar och nattfrost har slagit till ordentligt, naturen går in i sin vintervila. Syrenbuskens knoppar kan dock inte låta bli att skvallra om att det kommer en vår.

Vintern är för många av oss människor en aktiv tid då mycket arbete skall färdigställas och avslutas inför nyåret, och det nya skall komma igång. Studier och cirklar är i full gång. Och så har det nog alltid varit. Det står i bibeln att på vintern gick Jesus omkring i Salomos pelarhall i templet och undervisade. (Joh 10:22). Paulus var också aktiv och byggde upp församlingarna med sin undervisning under vintertid. Text i Titus 3:12 och i Efesos blev han kvar över vintern ända till pingst. "Här står dörren på vid gavel för mig; Det är gott om uppgifter och motståndarna är många" (1 Kor 16:6-9)

Att bygga upp den kristna församlingen är även vår uppgift för vår tid. Vintern berikas av att få vara med på möten, samlingar och studiecirklar. En del annonseras i den här tidningen.

Årets och årstidernas olika karaktär är en Guds gåva, som vi skall ta vara på och njuta av. Vi har lämnat sommarens jakt på upplevelser och människor som har kommit och gått. Hösten har låtit oss komma in i vardagslunken. Nu kommer Advent och Jul med sitt stök och traditioner. När sen ljuset har vänt ser vi genast fram mot våren.

God Jul och Gott Nytt år!

Aina Unemo

Alla kulturarrangemang som genomförs inom EFS på Gotland sker i samarbete med Sensus studieförbund

sensus
STUDIEFÖRBUND

BETRAKTELSEN

Nu är det bestämt - Han kommer!

Något är på gång. En mycket speciell gåva ordnas. Det som kommer är själva godheten i den goda julen.

Så här års när regnvåta omgivningar förtätar mörkret stor del av dygnet kan dagen vara liksom trögstartad. Kanhända släktskapet inte är så långt till björnen som nu sover tungt i sitt ide. Ändå är det till och med så som vi hört av Jesus att tiden snart är inne, ja den är redan här, då gravarnas slumrare väckas. Till liv. Gud har uppenbarligen bestämt att nå alla.

Vad är liv? Vad är det till för? Meningen med livet finns i Guds vilja. Just därför sände han ljuset den första gången. Tomheten övervanns därmed och livsförutsättningar lades till grund för vår tillvaro. Stort - samtidigt enkelt. Gud vill livet, mitt liv; ditt liv. Skönheten i konst, musik, sanning, arbete, rela-

tioner, (allt!) får sitt värde; sin glädje genom sitt samband med Guds goda vilja, inte minst viljan till försoning.

Gud är kärlek. Om vi än kan vara svärväckta någon gång skall vi snart märka att Guds kärleks ljus bryter in i vår tid, från sin plats i evigheten; snart och redan. Ty: "Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv." (Joh. 3:16)

I Guds nu hör vi hemma. Guds beslut gäller oss, genom det är vi till, blir vi till. Kärlekens flöde genom Jesus når oss från julens evangelium. - Var med, tänd ljus, dela gemenskap, sätt din tro till Jesus. - Han kommer!

*God jul! Önskar prästen
i Terra Novakyrkan, Julius Mehler*

Julhälsning från distriktsföreståndaren

Vid jultid firar vi återigen att Gud har sänt sin son till världen för människans räddning. Detta glada budskap, evangeliet om Jesus Kristus, är historiskt förankrat. Det blev jag påmind om när jag för några veckor sedan gick på Roms gator och tänkte på hur Petrus och andra i den tidiga kyrkan beskriver det som hade hänt i deras närhet.

I Apg. 2: 22-40 sammanfattar Petrus grunderna i evangeliet. Centralt är korsfästelsen och uppståndelsen. Vidare säger Petrus i sin predikan att Jesus är upphöjd och sitter på Guds högra sida. Prästerna som tjänstgjorde i templet fick inte sitta ner förrän arbetet var slutfört. När Petrus säger att Jesus sitter på tronen säger han därför inte bara att Jesus är upphöjd och jämställd med Fadern utan också att uppdraget är slutfört, att Jesus genom sin död har köpt människan fri från syndens makt. Det står i Apg.2:37 att orden träffade lyssnarna i hjärtat. Evangelium är ett omvändelsebudskap. Det smeker inte bara medhårs utan visar oss vad i våra liv som drar oss bort från Gud och manar till omvändelse. Bibeln

talar om att människans hela liv ligger öppet för Gud, inget är okänt för honom. Trots detta vänder Gud sig inte bort från oss utan tvärtom älskar oss så mycket att han offerar sin egen son för att var och en som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Frälsningen i Jesus är individuell men den leder till ett kollektiv, en gemenskap.

Petrus avslutar sin predikan med att uppmana lyssnaren att se till att bli räddad undan detta onda släkte. En annan översättning skulle kunna vara att se till att bli räddad undan denna korrupta gemenskap. Den kristna gemenskapen ska inte vara en plats där var och en söker sitt eget bästa på andras bekostnad utan en plats där vi bär varandras bördor utifrån vars och ens gåvor och förutsättningar. Om det handlar evangelium, julens glada budskap.

Med önskan om Guds frid och välsignelse över din julhelg och det kommande året.

*Tin Mörk
Distriktsföreståndare*

Jul- och nyårshälsning från föreningskonsulenten

”Herren behöver den”

Åsnan som fick bära Jesus när han red in i Jerusalem lånades i ett stall. Lärjungarna sade till ägaren ”Herren behöver den”. Idag får du och jag samma uppmaning; ”Herren behöver dig och mig!” Vad svarar du? Är du villig att gå Herrens ärenden? Jag hoppas du vill svara ja och vara en villig tjänare, Herren behöver oss alla i sin tjänst, vi får vara hans händer och fötter här på jorden, vi får gå Herrens ärenden. Uppdraget har vi fått, men frågan är vad vi svarar.

I julens tid behöver många oss som medmänniskor. Vi får gå i förutberedda gärningar. Inför det kommande året väntar många intres-

santa uppgifter för Guds folk, uppdraget är stort och du och jag får vara med.

När vi slutar våra scoutsamlingar uppmanar någon av oss ledare scouterna ”Var redo” och de svarar ”Alltid redo”. När Gud kallar dig hoppas jag du svarar ”Alltid redo”.

När vi alla hjälps åt går det så mycket lättare, var och en efter sin förmåga. Det viktigaste är vår inställning till arbetet i förening och församling, många gånger är det bekvämast att säga nej, men vi har ett heligt uppdrag och i det arbetet behövs vi alla.

God Jul och Gott Nytt år

Peder

Varför Jesus?

Lördagen den 9 oktober föreläste och berättade Göran Skytte med stor inlevelse om sitt författarskap och sitt liv i Visby Domkyrka. Det var ungefär 200 personer som samlats där på lördagskvällen för att lyssna till honom.

Rolf Stenholm inledde kvällen med att spela ”Det finns en väg” på orgel. Vi sjöng även psalmerna 778 och 231 under kvällen.

Göran Skytte inledde med att läsa ur Psaltaren psalm nr 40. Han sa sig ha upplevt ”från mörker till ljus” och ”från otro till tro” konkret i sitt liv. Vi är stora, vi är många, ”en partiledare hade varit överlycklig om så många hade samlats en lördagskväll för att lyssna till politik”.

Familjen var normalkristen. Han var 12 år när han gick med sin mamma till kyrkan. När han var 13 år gick han med i kyrkans ungdom. Han tyckte att hans väg var utstakad och att han var utsedd till att bli präst.

Ändringen i hans liv kom 1966-68. Han blev kommunist, tyckte att allt som hade med kyrkan och Gud att göra var helt fel och påhittat. Han levde ett mycket gott liv som kändis bl a i TV i ett program som han hade tillsammans med Jan Guillou, men han klarade inte av kändisskapet. Han kunde inte känna tacksamhet. Det fanns en oro en osäkerhet inom honom. Han hade ”yttre ljus men inre mörker” som han uttryckte det.

1989 den 13 december kom en vändning i hans liv. ”Jag vaknade på psykakuten efter att ha hittats i hemmet liggande på golvet efter att ha druckit all sprit som fanns i hemmet och tagit alltför många tabletter.”

Han kände hur Gud tog tag i honom och lyfte upp honom.

1990 den 6 januari började han med ett nytt TV-program. Återigen känner han dessa 1000-wattslampor som strålar mot honom. Den 30 januari när han är på väg till TV går han in i en kyrka och ber till Gud ”hjälp mig!”

Gud finns för oss alla. Gud ingriper i alla våra liv. Gud vill något med oss.

Han kände tvivel men är omvänd. Omvänd = från Ateist till Kristen. **Han menade att Gud inte älskar mig för att jag är perfekt utan för att Gud är perfekt.**

Sedan hösten 2007 åker han runt och samtal om sitt liv och sina böcker. Fram till idag har han haft ungefär 255 möten och varje möte fyller honom med glädje och tacksamhet.

Han har fått bevis på, sa han, att när man erkänner högmod blir man befriad. Jesus ser ju till de små och svaga.

Gud hör bön och svarar alltid.

Många tankar fanns i huvudet och tacksamhet mot min Gud när jag gick hem efter denna fantastiska kväll.

Christina Ablgren

Och tiden var inne då hon skulle föda ...

Det var Gud som visste att tiden var inne. Maria också. Varje havande kvinna vet när tiden är inne. Det känns. Man vet att när vissa tecken uppträder, då börjar det bli dags. Och alla vet att en förlösning är smärtsam. För mamman alltså. Men vem tänker på barnet? Det som ännu inte är fött. Det gör nog minst lika ont för barnet. Låt oss titta in i barnets värld ett tag.

Där ligger det och simmar i det varma sköna vattnet, navelsträngen förser det med näring och syre. Kanske hör det på avstånd vissa ljud som verkar välbekanta efter hand, en röst, flera röster musik, ja buller också förstås. Låter sig vaggas av den sköna, stötiga rörelsen av mammas fotsteg. Och det rytmiska dunkandet alldeles ovanför, så nära, så tryggt. Allt är som det brukar vara, skönt och underbart. Där skulle nog det lilla barnet vilja stanna för alltid. För det är ju den enda värld som existerar...

Plötsligt händer något. Från början tror nog barnet att det är något tillfälligt, (om nu ofödda barn kan tänka så, men det räknar vi med här.) Fast efter hand tilltar det där, det är visst något med väggarna. Är det jordbävning? Väggarna rör ju på sig, det blir värre och värre – fast med lugna mellanrum som tur är. Snart börjar väggarna trycka mot kroppen och vad händer nu - allt vattnet bara försvinner! Vad skall nu barnet ta sig till? Det verkar inte finnas någon utväg. Är det dags att dö nu? Kroppen glider längre och längre in i mörkret. Då! Plötsligt glimtar ett ljus längst bort, det är visst en tunnel det här. O så trångt det är! Och ingenting kan man göra åt det, bara att glida med, men ljuset kommer närmare och närmare, och nu! Tiden är inne att födas! Och - plötsligt är det utanför! Oj då, tänker barnet, vad är detta! En helt annan värld! Så stor, så ljus, så vacker! Och de där välbekanta rösterna, de är ju här och hälsar mig välkommen!

En gång fick jag för mig att jag skulle skriva en dikt om det där. Så här blev den:

*En gång var jag inte född, men jag fanns ändå.
Jag var liten som en prick, kunde inte gå.
Innanför min mammas bud låg jag många dar.
Ingen såg mig utom Gud, visste vem jag var.*

*Hela världen utanför var så ljus och stor,
Fast det visste inte jag. Världen var min mor.
Men så blev det katastrof i min värld en dag,
Och jag trodde att jag dog. Men – då föddes jag!*

Så är det ju när tiden är inne. De 40 veckorna i en graviditet följer sitt bestämda mönster i riktning mot målet – ett nytt liv! En ny människa.

Jag tror det finns ett ännu större och djupare mönster, ett likartat förlopp. Det bygger på Bibelns löfte om en ny himmel och en ny jord. Att jorden skall födas på nytt! När då? Jo, när tiden är inne! När de 40 "veckorna" har gått för jorden, när det nu blir. (Talet 40 lär ju vara ett bibliskt tal för prövningstider, kolla själv!) Och Jesus själv har ju kallat det för en "förlösning":

"När ni får böra om krig och uppror, så bli inte förskräckta./---/ Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike. Det skall bli stora jordbävningar och svält och pest på den ena platsen efter den andra. Tecken skall visa sig i solen och månen och stjärnorna, och på jorden skall folken gripas av ångest och stå rädlösa vid avets och vågoras dån. /---/ Men när detta börjar ske, så rätta på er och lyft upp era huvuden, ty då närmar sig er förlösning. (Luk 21)

Jag hör sällan en predikan om detta. Är ämnet för svårt, för skrämmande? Jag tycker vi måste se sanningen i ögonen: Förlösningssmärtor är svåra. De blir värre och värre helt enkelt. Men han som skapat oss har unnat kvinnan de ljuvliga smärtfria pauserna för att härda ut. Så fungerar kanske jordens förlösning också, det är min teori. Så - förskräckta skulle vi ju inte bli. Och tänk - efteråt! Jesus har ju lovat oss en underbar framtid efter förlösningen: En ny himmel och en ny jord där rättfärdighet bor. (Upp. 21:1) Tänk vad vi har att se fram emot! Vad ögat inte har sett och örat inte hört och människohjärtat inte har kunnat ana ... har Gud berett åt dem som älskar honom.... (1Kor 2:9) Kanske vi kommer att reagera som den nyfödda babyen: Oj då!

Tänk vilken pedagogisk modell Jesus gav oss! Och han är ju själv garanten bakom det hela, han har ju själv genomlidit förlösningen åt oss. Det som vi sjunger om i psalmen:

*Jesus för världen givit sitt liv.
Öppnade ögon, Herre, mig giv!
Mig att förlösa (!) offrar han sig
Då han på korset dör ock för mig.*

Som vid alla förlösningar har vi fått vissa tips i förväg för att vi skall vara förberedda, några redan nämnda. Kristna har i alla tider varit medvetna om dessa kallar dem för "förebud" eller "tidens tecken." Här kommer de vanliga invändningarna, spekulationerna om vissa datum, dem får vi veta med en nypa salt. Ingen skall ju veta tiden eller stunden står det. Men tecknen, de är givna av Herren Jesus själv. Ja, han tycks mig ganska sträng när han tillrättavisar dem som ville snärja honom. Han vet att de liksom vi kan göra metereologiska förutsägelser och besvarar deras insinuanta frågor med orden: Himlens utseende förstår ni att tyda men tidernas tecken kan ni inte tyda. (Matt 16:3-4) Ja, han blir helt enkelt arg, går sin väg och säger att de skall inte få något annat tecken än Jonas tecken. Vilket är detsamma som hans uppståndelse från de döda har jag lärt mig. Nu har det gått snart 2000 sedan dess. Skall han bli lika besviken på oss?

Jag har i min ägo en notupplaga av Sions toner från 1921. På försättsbladet står med pryddlig handskrift i bläck: K Hultgren, Södervärn 1925. Vem var det? Någon som vet? Jag gissar på en person som spelade orgel i Lutherska missionskyrkan på Bredgatan. Gissar jag rätt? I alla fall har jag sjungit igenom alla sångerna för min mamma, som bodde hos oss några år. Hon sjöng också, det var vid aftonbönen vid sängkanten. Ja vi sjöng igenom alla de andra samfundens sångböcker också, liksom psalmboken och så det härliga sånghäftet "Kom". Det blev många sånger om de yttersta tidernas allvar, om Jesu återkomst i härlighet och om det slutliga målet för vår färd, det himmelska hemmet.

De visste vad de sjöng om, de gamla läsarna. De hade uppenbarligen idkat noggranna bibelstudier. Som exempel vill jag lyfta fram Lina Sandells psalm nr 308 i min sångbok. Jag älskar den, även Joel Blomqvists innerliga melodi. Så nu går jag och sjunger den om dagarna. För hur fylld av glädje och förtröstan är den inte, hur fylld av profetisk glöd, hur späckad av bibelkunskap!

Men det yngre, sekulariserade släktet av i dag, som hittills berövats allt vad bibelkunskap heter, ger nog upp ganska snart. Sången är ju skriven på Kanaans förkättrade tungomål, så en översättning är befogad. Först tänkte jag citera en del bibelstäl-

len som orden syftar på, men det skulle nog bli för långt. Jag bjuder er i stället på ett bibelstudium i läsarstil: Lycka till!

*Guds rikes sommar i Ordet lovad, Säg männe icke den närmar sig
Har fikonströdet ej börjat knoppas? Om än omärkligt för dig och mig.*

*Har turturduvan ej längesedan ock låtit böra sin sakta röst?
Och går Guds Ande ej fram bland folken och bringar frälsning och frid och tröst?*

*Och männe Herren ej börjar samla de spridda söner av Jakobs hus
Att Sions murar må åter byggas och Juda fröjdas i Herrens ljus?*

*Ja, själva bullret av strid och tredräkt, o bör de icke till tecknen ock?
Guds rikes sommar går fram ur stormen, ett fridens rike – hur saligt dock!*

*Pris vare Herren för förebuden till löftets sommar, den gyllne tid!
Pris vare Herren för morgonstjärnan, som bådardagen, så ljuv och blid!*

Vers 1 Mark 13:29 Matt 24:33 HV 2:13 2 Kon 18:30-31, 35:26
Vers 2 Jer 8:7 Matt 24:14 Ap 2:17 Upp 5:9
Vers 3 Hes 36:24-28 Joel 28 Sak 9:9 Matt 24:7 Joel 2:32
Vers 4 Matt 24:6 Mark 13:7-8 Luk 21:9-11 Jona 1:1 Nahum 1:3
Vers 5 Matt 2:2 Matt 2:10 1 Petr 1:19 Upp 22:16

Vers 5 kräver en extra kommentar då den för mig mycket personlig. Vi tackar ju där för "morgonstjärnan". Det är inte vilken stjärna som helst. På Bibelns sista blad lara ju Jesus klartext. Han visar sin gudomliga identitet, presenterar sig med "Jag är", det heliga gudsnamnet: Jag är Davids rot-skott och hans ättling, den klara morgonstjärnan. (Upp. 22: 16)

Men några kapitel tidigare möter vi en annan stjärna. Johannes har av Herren fått förmågan att se in i framtiden och beskriver vad han ser. Det är när "den tredje ängeln blåser i sin basun. Då föll en stor stjärna, brinnande som en fackla, ner från himlen, och den föll över en tredjedel av floderna,

Forts på nästa sida →

Julkrubbans historia

Det är julaftonsmorgon i Domkyrkan Sankta Maria i Visby. I koret har bordet för julkrubban placerats. Allt är i ordning för samlingen kring julkrubban. Husen och stallet i Betlehem är redan utplacerade - men var är krubbans alla kända figurer? Jo oxen och åsnan står i stallet men krubbans huvudpersoner finner vi ännu så länge på ett bord lite vid sidan av. Det är speciellt att vara kyrkvärd den här morgonen. Hela kyrkorummet andas förväntan. Klockan är snart tio.

Nu öppnas porten och snart fylls koret av förväntansfulla barn med föräldrar, mor och farmödrar med barnbarn från fastlandet på besök. En och annan farfar och morfar har också hittat hit. Orgeln intonerar psalm 126. "Ett barn är fött på denna dag "sjunger

← Forts från föregående sida

och den föll över vattenkällorna. Stjärnans namn var Malört. En tredjedel av vattnen förvandlades då till malört, och många människor dog av vatten som hade blivit förgiftade. (Upp. 8:10-11)

Är det "Stjärnornas krig" som pågår?

Nu det personliga minnet. Det var våren 1986. Jag bodde i Skåne då och var på väg hem i bilen efter ett ekumeniskt möte i Lund. Om två dagar skulle jag fylla år. Våren stod i sitt fagreste flor, solen sken, fälten var gröna av spirande säd. Precis när jag kom till Malmörondellen kom jag att tänka på vad en katolik på mötet hade sagt: Han hade kallat döden för den för "den himmelska födelsedagen". En helt ny tanke flög då in i mitt huvud: "Men - då är vi ju inte färdigfödda!" Och där i rondellen, föddes tredje versen i min lilla sång. Det gick blixtnabbt - när jag var ute ur rondellen var den färdig. Den börjar med en katastrof, som för babyn. Men inget kunde vara mig mera fjärran denna underbart vackra världag.

vi, och medan prästen berättar om skattskrivningen, Josef och Maria och herdarna bär barnen fram figurerna och placerar dem i krubban. Lyckligast är barnet som får bära fram Jesusbarnet i sin krubba. Under psalmsång "Gläns över sjö och strand" vandrar stjärnan in för att lysa över stallet och visar vägen för de tre vise männen. Så är krubban fullbordad och alla barn får komma fram - titta, fråga och beundra. Domkyrkans krubba är skapad av konstnärinnan Margaretha Ingelse 1981. Figurerna är vita och mycket vackert skulpterade. Vid sidan av stallet placerade Margareta två barn som förundrade och tittar in i stallet. Margareta tyckte att det var viktigt att alla barn som står inför krubban skulle

Texten bara kom, helt av sig själv:

*Om det blir en katastrof, vem kan skratta då?
Fast det kanske finns ett hopp. Bibeln säger så.
För det finns en större värld som är himmelen.
Kanske är jag inte född riktigt färdigt än?*

Våren stod fortfarande i sitt fagreste flor, solen sken och säden växte den dagen när beskedet kom: Tjernobylns kärnkraftverk i Ryssland hade havererat den 26 april. Exakt samma dag som jag hade snurrat runt där i rondellen. Det kändes som om solen hade förmörkats.

Nu är det så, att jag trots min höga ålder aldrig har kunnat sluta studera. Och för några år sedan försökte jag mig på ryskan. En dag råkade jag slå upp ordet "malört" i ett svensk-ryskt lexikon. Då läste jag att "malört" på ryska heter "tjernobyln".

Nej, nu måste vi få sjunga den tröstefulla sången till slut:

Pris vare Herren, han skall ock kröna Med rik fullbordan vårt framtidshopp.

Så må vi vila i frid vid löftet, och lyfta glada vårt huvud opp.

Lisbeth Nilsson

känna sig delaktiga. I vår medeltida kyrka är krubban ett nytt inslag men hur är det med krubbtraditionen i våra kyrkor?

Att levandegöra bibelns berättelser med skådespel och figurer förekom mycket tidigt i den katolska kyrkan. Julspel förekom redan före 1000-talet och bruket spreds över hela den då kristna världen även upp till våra breddgrader. Säkert förekom de även här i Sankta Maria. Psalmen "Ett barn är fött" skrevs enligt traditionen av Martin Luther 1535 för ett kyrkospel som hans barn skulle uppföra. Övergången från julspel i kyrkan till uppställning av en grupp figurer skedde under medeltiden i Sydeuropa. Under renässansen i Italien och Spanien byggdes krubborna ut till hela landskap med många figurer, ibland i naturlig storlek. I Tyskland följde man snart bruket och eftersom Visby Sankta Maria var tyskarnas kyrka under medeltiden så kanske fanns här en krubba redan då.

Men bruket av krubbor i kyrkorna här i Sverige och på Gotland är dock av ganska sent datum. 1929 ställde prost Albert Lysander en från Tyskland inköpt krubba i Sankt Petri kyrka i Malmö. Reaktionen bland Malmöborna lät inte vänta på sig. "Katolskt påfund ovärdigt en protestantisk kyrka" skrev tidningarna. I hemmen blev krubbor allt vanligare under 30-talet. Jag är uppvuxen i Spånga utanför Stockholm och vår familjs krubba hade min äldre syster född 1930 fått till sin första jul. Krubban var för oss ännu viktigare än julgranen. Den finaste krubban vi visste var dock Stadsmissionens krubba i huset vid Stortorget i Stockholm. Den var stor med mossa, stenar, krukväxter och stora vackra figurer, vackrast av dem en ängel på en stor sten. Det var för oss inledningen till julen att få gå på julmarknaden och sedan upp till tanterna på Stadsmissionen och få choklad med vispgrädd, hembakade kakor och beundra julkrubban.

I varje krubba finns oxen och åsnan, trots att det inte nämns ett ord om dem i Julevang-

eliet. Lärda teologer under äldsta kyrkans tid fann i Gamla testamentet förutsägelser om Messias. I Lukas evangeliet står att Maria svepte sin son och lade honom i en krubba. De bibeltolkande associerade till Jesaja profetia :

En ox känner sin ägare och en åsna sin herres krubba, men Israel känner intet.

Mitt folk förstår intet.

Den äldsta kända bilden av Jesus i krubban (daterad år 323) saknar Josef och Maria, men oxen och åsnan finns med.

Numera står en julkrubba i praktiskt taget varje kyrka här på Gotland. Det var just liksom i Domkyrkan under 1980-talet som dom flesta krubborna till våra kyrkor anskaffades. Att inleda julfirandet med en samling vid krubban är en tradition som jag hoppas skall fortleva. Det blir för både barn och vuxna en högtidsstund på julaftonsmorgon.

Wiveka Schwartz

Källa : Inge Lofström Julen i tro och tradition. Verbum förlag

Syföreningsjubiléer i Sanda och Norrlanda

Sanda EFS syförening 160 år

Från vänster: Margaretha Nilsson, Marianne Bergström, Ellen Wallin, Birgitta Welander. Gerd Larsson var ej med på bilden.

Norrlanda Lutherska syförening 135 år

Från vänster: Klara Williamsson, Anna-Lisa Oblsson, Gerd Silvé, Inger Gadefors, Dagmar Smedberg, Ulla Bjersander, Karin Larsson, Elsa Albers, Sylvia Norbäck, Maj Lindström. Ej med på bilden Mia Werkelin.

Ekegården

I början av 1960-talet blev den gamla gården Bölske i Eke socken till salu. Ett antal eldsjäl-
lar som var aktiva i Evangeliska fosterlands-
stiftelsen (EFS) verksamhet bestämde sig för
att delar av gården skulle köpas in för att an-
vändas som samlingslokal och lägerplats för i
första hand ungdomar inom EFS på Gotland.
Gården inköptes 1962 av en nybildad ideell
förening ansluten till EFS. Under de första
åren användes bostadshuset i stort sett i oför-
ändrat skick för EFS ungdomsverksamhet
på Gotland. Vid större samlingar och läger
användes också ett större mötestält under
sommaren som komplement till de befintliga
lokalerna.

Verksamheten växte snabbt och 10 år senare
kom en omfattande tillbyggnad till stånd.
Matsalen som då togs i bruk har kapacitet för
ett 100-tal personer. I tillbyggnaden finns
också en kyrksal med plats för 125 personer.
Ovanför matsalen finns 8 dubbelrum och ett
enkelrum. I den fristående Lägerstugan finns
10 rum med vardera 4 bäddar.

1985 byggdes den handikappanpassade Ny-
stugan som innehåller 6 dubbelrum och 4
enkelrum. Vidare gjordes en tillbyggnad av
ett större kök.

Under 2006 anslöt man anläggningen till det
kommunala vattensystemet. Vidare installe-
rades en ny biobränsle- och solvärmeanlägg-
ning samt ett brandlarm.

Många är det som engagerat sig för Ekegår-
dens verksamhet – styrelseuppdrag, brödbak-
ning, arbetsdagar, loppmarknader är bara
några exempel på hur människor runt hela
ön visat sitt stöd för Ekegården och gården
har under lång tid varit en naturlig samlings-
punkt för bygdens folk.

Allt har dock sin tid. Verksamheten på gården
har under årens lopp ändrats och utgörs idag
till största delen av uthyrning och förvaltning

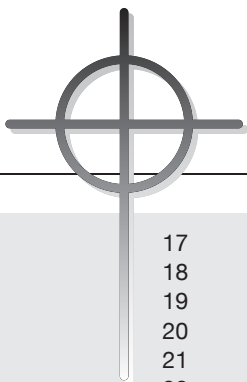
av fastigheten. Förutsättningarna att driva
gården på ideell basis har blivit allt sämre.
Styrelseuppdrag och övriga ideella insatser
har minskat i takt med att vi blivit äldre och
färre. Under de senaste 10 åren har Ekegår-
dens framtid funnits på styrelsens dagordning
och vid föreningens årsmöte 2009 togs beslut
att gården skulle lämnas ut till försäljning. I
första hand hoppades föreningen på att nå-
gon del av Svenska kyrkan på Gotland skulle
vara intresserad. Kontakter togs därför såväl
med dåvarande Havdhems pastorat samt med
stiftsstyrelsen i Visby stift som båda dock av-
böjde erbjudandet att förvärva gården.

I mars 2010 lämnades Ekegården ut till för-
säljning med fri prövningsrätt hos fastighets-
mäklarfirmen Bertwigs. Under tiden som
försäljningsprocessen pågår fortsätter verk-
samheten på Ekegården som tidigare år och
styrelsens förhoppning är att en försäljning
skall kunna genomföras inom en inte alltför
avlägsen framtid.

Jag vet att många läsare känner starkt för
Ekegården och den verksamhet som varit där.
För mig personligen hade ungdomssamling-
arna på 60-talet en livsavgörande betydelse.
Men jag inser också att tider och förutsät-
ningar förändras. Låt oss därför i tacksamhet
lägga den tid som varit bakom oss och med
bön och förtröstan se framtiden an.

Christer Hedlund

DECEMBER

20/12 Jes 7:10-17
 21/12 Jes 7:18-25
 22/12 Jes 8:1-10
 23/12 Jes 8:11-9:1
 24/12 Ps 72:1-7
 25/12 Matt 1:18-25
 26/12 Matt 10:32-39
 27/12 1 Mos 2:19f
 28/12 2 Mos 20:7
 29/12 Joh 10:1-3
 30/12 Matt 6:9
 31/12 Ps 121

JANUARI

1 Nyårsdagen
 Johannes evangeliet 2:23-25
 2 Söndagen efter Nyår
 Johannes evangeliet 2:13-22
 3 Johannes evangeliet 1:1-5
 4 Johannes evangeliet 1:6-13
 5 Efesierbrevet 2:17-19
 6 Trettondedag Jul
 7 Johannes evangeliet 1:14-18
 8 Apostlagärningarna 8:14-17
 9 1 efter Trettondedagen
 Markusevangeliet 1:9-11
 10 Femte Moseboken 30:1-10
 11 Femte Moseboken 30:11-14
 12 Femte Moseboken 30:15-20
 13 Johannes evangeliet 1:19-28
 14 Johannes evangeliet 1:29-34
 15 Hebreerbrevet 2:9-10
 16 2 efter Trettondedagen
 Johannes evangeliet 5:31-36

17 Rut 1:1-19a
 18 Rut 1:19b-2:7
 19 Johannes evangeliet 1:35-42
 20 Johannes evangeliet 1:43-46
 21 Johannes evangeliet 2:1-12
 22 Andra Korinthierbrevet 1:3-7
 23 3 efter Trettondedagen
 Johannes evangeliet 4:46-54
 24 Rut 2:8-16
 25 Rut 2:17-23
 26 Rut 3:1-18
 27 Johannes evangeliet 3:1-10
 28 Johannes evangeliet 3:22-30
 29 Andra Timotheosbrevet 1:7-10
 30 4 efter Trettondedagen
 Matteusevangeliet 14:22-33
 31 Rut 4:1-12

FBRUARI

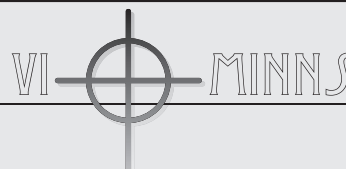
1 Rut 4:13-22
 2 Johannes evangeliet 3:31-36
 3 Johannes evangeliet 4:1-15
 4 Johannes evangeliet 4:24-26
 5 Apostlagärningarna 2:42-46
 6 Kyndelsmässodagen
 Matteusevangeliet 13:31-33
 7 Johannes evangeliet 4:27-38
 8 Johannes evangeliet 4:39-42
 9 Johannes evangeliet 4:43-45
 10 Johannes evangeliet 5:1-9a
 11 Johannes evangeliet 5:9b-15
 12 Filipperbrevet 2:12-13
 13 6 efter Trettondedagen
 Johannes evangeliet 5:16-23
 14 Johannes evangeliet 5:24-30

15 Johannes evangeliet 5:37-47
 16 Johannes evangeliet 6:1-13
 17 Johannes evangeliet 6:14-15
 18 Domarboken 2:11-19
 19 Filipperbrevet 3:7-14
 20 Septuagesima
 Matteusevangeliet 19:27-30
 21 Johannes evangeliet 6:16-21
 22 Johannes evangeliet 6:22-33
 23 Johannes evangeliet 6:34-40
 24 Johannes evangeliet 6:41-47
 25 Jesaja 55:10-11
 26 Hebreerbrevet 4:12-13
 27 Sexagesima
 Johannes evangeliet 6:60-69
 28 Johannes evangeliet 7:1-9

MARS

1 Johannes evangeliet 7:10-13
 2 Johannes evangeliet 7:14-24
 3 Johannes evangeliet 7:25-31
 4 Första Moseboken 39:1-6a
 5 Andra Korinthierbrevet 5:14-21
 6 Fastlagssöndagen
 Markusevangeliet 10:32-45
 7 Psaltaren 37:1-9
 8 Andra Korinthierbrevet 7:8-13
 9 Askonsdagen
 Lukasevangeliet 5:33-39
 10 Första Moseboken 14:17-20
 11 Psaltaren 110
 12 Hebreerbrevet 5:7-10
 13 1 i Fastan
 Markusevangeliet 1:12-13

Bibelläsningssplanen är hämtad från Svenska Bibelsällskapet och sammanställd av Rune Forsbeck. @Svenska Bibelsällskapet (www.bibeln.se)

Ingegerd Olofsson Visby. Ingegerd var medlem i EFS missionsförening på Terra Nova, hon bodde i många år i Linde och kom sedan att bo båda närmaste granne med Terra Novakyrkan. Hon var under många år en trogen besökare vid olika samlingar i kyrkan. Den sista tiden vistades hon på ett äldreboende. Nu har hennes flitiga händer lagts till ro och hennes varma åskådning bytts i tro.

Nanna Pettersson och Karin Ohlsson Ekeby. De båda systerarna som under många år var med i Ekeby syförening fick båda två sluta sitt jordeliv med en kort tids mellanrum.

Astrid Johansson Eskelhem. Hon var så länge krafterna stod bi aktiv i Lutherska syföreningen, många handarbeten har hon gjort och omtanken om missionsarbetet var stort.

Herta Söderberg Sanda fick hastigt sluta sina dagar nu i oktober. Herta var en trogen medlem i EFS i Sanda och dess syförening. Hon lyssnade gärna till Guds ord och de gamla läsårsångerna låg henne varmt om hjärtat. Nu har hennes verksamma händer lagts till ro och hennes stämna har tystnat, nu får hon vara med och sjunga i den himmelska skaran. Herta var en sann ekumen, hon var medlem i Pingstförsamlingen i Hemse, EFS i Sanda och ofta på gudstjänst i Sanda kyrka.

Karin Nilsson Öja, Alfhild Ekström, Fröjel och Elin Andersson Kräklingbo har genom vår tidning hållit kontakten med EFS, fastän det inte är någon EFS-verksamhet i dessa socknar längre.

Så får vi tacka Gud för dessa våra vänner och för vad de har utfört för Guds rike på olika platser och i olika sammanhang.

"Gud är trofast så löd sången bland Guds folk i forna dar; samma sång från tid förgången tonar ännu lika klar....."

Peder

Ekegården Eke Fred. 7 jan kl. 13
Grötfest

Fole Lörd. 18 dec. kl. 18 Julstuga, Ny-
årsdagen kl. 19 Gudstjänst, Tisd. 11 jan
kl. 12.30 Lunch, Torsd. 13 jan. kl. 18.30
Alphakurs, Fred. 14 jan. kl. 19 Grötfest,
Tisd. 1 febr. kl. 12.30 Lunch.

Hejde kyrka Sönd. 2 jan Musikguds-
tjänst med Gudrun Rooth, kaffe.

Hejde EFS missionshus Sönd. 23 jan kl.
19 Temagudstjänst, Sönd. 6 febr. kl. 14
Familjegudstjänst, Tisd. 8 febr. kl 13.30
Inspirationscafé start Sönd. 20 febr. kl.
10 Gudstjänst, Sönd. 6 mars. Kl. 13 Sön-
dagsmessa

Visby Terra Novakyrkan Första sön-
dagen i varje månad kl. 18 och övriga
söndagar kl. 11.00 Gudstjänst. Tisdagar
udda veckor kl. 13 Syförening, Onsdagar
kl. 13-16 Teky – öppen samling för skol-
barn, jämna veckor kl. 13-16 Öppet hus
med dagens gäst, kl. 17.17 Veckomassa.
Se även Visby domkyrkoförsamlings pre-
dikoturer i fredagstidningarna

24 timmars insamlingen

Den 24-26 september genomförde EFS
en extra insamling över hela Sverige.
EFS i Ängelholm arrangerade en direkt-
sänd sändning via Internet. Resultatet
blev 2.397.505 kronor.

EFS tackar för det stora stödet och extra-
gåvan till EFS gemensamma arbete.

Sparbössetömningar och kollekt till EFS mission

Dalhem	Fred. 21 jan kl. 13.00
Fole	Lörd. 5 febr kl. 18.00
Hejde	Lörd. 26 febr. kl 13.30
Lokrume	Tisd. 25 jan kl. 13.00
Näs	Månd. 17 jan kl.13.00
När	Månd. 31 jan kl. 13.00
Sanda	Månd. 3 jan. kl. 13.00
Stånga	Sönd. 6 febr. kl. 13.00
Viklau	Tisd. 18 jan kl. 19.00

Övriga platser se predikoturer

Årsmöten

Ekegården Eke	Sönd. 27 mars kl. 13
Fole	Lörd. 5 febr. kl.18
Hejde	Lörd. 26 febr. kl 13.30
När	Månd. 31 jan kl. 13
Sanda	Onsd. 26 jan. kl. 13
Stånga	Sönd. 6 febr. kl. 14
Södra Gotland	Sönd. 27 febr. kl.14.00
Terra Nova	Sönd. 13 febr kl. 13.00

Välkommen att fira min 80-årsdag

den 20 februari kl 11 i Terra Nova kyr-
kan med gudstjänst och kyrkkaffe.
Inga blommor eller presenter men gär-
na en slant i kollekten till EFS Mission

Aina Unemo

Vi tillönskar alla våra vänner en Välsignelserik Jul!

Tel. 0498-27 19 23

Vi finns strax innanför Österport. *Välkommen in!*

Hos oss hittar ni julgåvorna:

- Nya böcker från bl.a. Verbum och Libris
- Biblar och psalmböcker i rik sortering
- Almanackor, Ordet för i dag, Dagens lösen
- Musik på CD – välbekant såväl som ny
- ...och mycket mer!

Skor till rätt pris

ENGLUNDSSKOR

Roma (vid kyrkan) • Telefon 0498-501 82

ÖPPET: MÅNDAG-FREDAG 10-18 • LÖRDAG 10-13

**Kramp
Bro
Boden
FOLE**

LANTHANDEL

även handarbeten o. garner

Telefon
0498-360 53,
361 11

Telefax
0498-361 74

Din
ICA
handlare

Posttidning B

Om adressen är felaktig,
var vänlig sänd tidningen
samt rätt adress till:
Gotlands Missionstidning
Fole Kisslings 515
621 75 VISBY

Alla läsare
tillönskas

Nåd och Frid
i Signad Juletid

